

vožnja na kronometar, biciklizam: cestovno pojedinačno ili ekipno natjecanje na kraćim dionicama. Dužina staze najčešće je 30–50 km za pojedince i 60–70 km za ekipe. Za ekipu obično nastupa 3–5 vozača. Vremenski razmak između starta pojedinih vozača (ekipa) je obično 2 min, ali može biti i veći ili manji, ovisno o konkurenciji i dužini staze. Za vrijeme vožnje vozač se ne smije poslužiti vodstvom drugog vozača, kojeg je dostigao ili je od njega dostignut. U višednevnim etapnim cestovnim utrkama voze se obično i 1–2 etape na kronometar.

vožnja preko zaprekā, konjički sport: utakmica vožnja koja treba da pokaže umješnost i snalažljivost vozača u vožnji zapreka između postavljenih zapreka (čunjevi, markeri, vrata, uski prolazi, voda). Izvodi se u manežu (najmanja dimenzija 120 m x 70 m). Broj zaprekā ne smije biti veći od 20, duž. parkura 500–800 m, tempo 200 m/min. Obaranje ili pomicanje zapreka može se kažnjavati bodovima ili sekundama.

vožnja s motornim vodstvom, utрка biciklista uz vodstvo motociklista na specijalnim motociklima. Vozač bicikla je zaklonjen motociklom koji vozi ispred njega, uslijed čega mu se smanjuje otpor zraka. Motocikli imaju na visini osovine stražnjeg kotača pričvršćen posebni valjak koga u toku vožnje može dodirivati prednji kotač bicikla. Prednji kotač bicikla za vožnju s motornim vodstvom su manji od stražnjih. Biciklist se može kretati brzinama između 60 i 80 km/h; vozač motocikla i natjecatelj se dogovaraju ugovorenim znacima o brzini kretanja, taktici i dr. Profesionalni vozači se na PS natječu obično u vožnji na 1 sat, a amateri na stazi duž. 50 km.

Vragović, Dragutin (1901–73), službenik; nogometni reprezentativac sa 6 nastupa, igrač i funkcionar Prvog hrvatskog građanskog športskog kluba, Zagreb. Sudjelovao na OI 1926. Dobitnik specijalne Zlatne plakete NSJ (1969).

Vrančić, Faust (1551–1617), leksikograf, polihistor, pronalazač padobrana. Objavio je mnoga filološka i historijska djela, a 1595 u Veneciji je izdao knjigu *Machinae novae* (Novi strojevi) u kojoj je iznio mnoge tehn. izume. U toj knjizi dao je i crtež padobrana pod nazivom Homo volans (Leteći čovjek), opisavši konstrukciju padobrana i utvrdio odnos između površine padobrana i težine skakača, što svjedoči da je razumio osnovu zakona o otporu zraka. Prvi naš čovjek koji je ušao u historiju svj. zrakoplovstva.

Vraneš, Predrag (1952), dipl. inž. elektrotehnike; reprezentativac u vaterpolu sa 95 nastupa (vratar), član PK Vojvodina (Novi Sad), PK Goč (Vrmačka Banja), JVK Partizan i VK Crvena zvezda (Beograd), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PS 1978 u zap. Berlinu (III mjesto) i na PE 1977 u Jönköpingu (II).

Vranešić, Milenko (1933), redovni profesor Fakulteta za fizičku kulturu u Sarajevu, 1975 obranio doktorsku disertaciju »Promjene sadržaja glikogena, glukoze i mliječne kiseline u toku razvoja mozga kod kunića u uslovima X-zračenja«. Od 1978 član stručnog tima Saveza organizacija za fizičku kulturu BiH. Napisao brojne stručne i naučne radove.

Vranić, Milan (1923), profesor, osnivač Športskog muzeja u Novom Sadu; sp. radnik. Bio je trener i savezni kapetan za žensku atletiku; dugogodišnji predsjednik Atletskog saveza Vojvodine; potpredsjednik i predsjednik (1982/83) Atletskog saveza Jugoslavije; predsjednik Savezne komisije za povijest sporta pri SFJK. Uz brojne nagrade i

priznanja dobitnik je Majske nagrade SOFK Srbije (1968) i Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« SOFK Vojvodine (1978).

Vranić, Vitorim (1898–1975), prokurist, finansijski inspektor u Rijeci. Bio je član JŠK Victoria (vaterpolo) od prvih početaka (1908) do Aprilskog rata 1941 i Sokolskog društva Sušak. Poslije Oslobođenja sudjeluje u radu uprave DTO Partizan i PK Primorje u Rijeci. Za rad na uređenju primanja i vaterpola primio brojne nagrade i priznanja.

Vranjača pećina, spiljski prostor na padinama Mosora (SRH), ispunjen brojnim sigastim ukrasima. Uređena za posjet turista.

vrata, 1) cilj napada protivničke ekipe u većini ekipnih sp. igara (nogomet, rukomet, hokej na ledu, hokej na travi, ragbi, bandy i dr.); v. se nalaze na suprotnim krajevima igrališta i svaka ekipa u skladu s pravilima igre brani svoja v. i nastoji ubaciti loptu u protivnička v.; najčešće se sastoje od dviju okomitih motki (stativ) i jedne poprečne (prečka) i mreže pričvršćene sa stražnje strane na okvir vrata; mreža služi za zaustavljanje lopti koje prođu ravnomu između stativa i prečke, tj. uđu u v.; 2) jakajaštvo, kanostika; prolazi za slalom na standardnoj stazi označeni motkama duž. oko 2 m, promjera 3,5–5 cm, u međusobnom razmaku 1,2–3,5 m; motke su objeane sa 5 bijelih i 5 zelenih prstenova (desno od natjecatelja), odn. sa 5 bijelih i 5 crvenih prstenova (lijevo od natjecatelja) i objeane iznad vode, tako da ne dodiruju njenu površinu i da se ne ljujlaju uslijed udaranja valova. Žica (ili drvo) na koju su objeane motke je nešto više od 2 m iznad vode. Na standardnoj stazi za slalom postoji 25–30 v., od kojih su najmanje 4 retur-v. (označena velikim slovom R) i 1 T v. crno-bijele boje (za ekipni slalom). Sva vrata su obilježena brojevima koji određuju redoslijed prolazanja; 3) konjički sport: prepona vis. do 1,4 m, šir. po frontu 2–3 m; po izgledu podsjeća na vrtna ili druga v. Mogu biti postavljena vertikalno ili koso, ali uvijek imaju bočne zaklone; 4) skijanje: oznaka na stazi za natjecanja u alpskim disciplinama; sastoje se od dviju motki sa zastavicama između kojih natjecatelj mora proći s obje skije; natjecatelj je obavezan da prođe sva postavljena v., a zaobilazanje ili promašaj v. povlači diskvalifikaciju. Motka za v. je duga oko 200 cm i promjera 3–4 cm. U slalomu su motke obilježene crvenim i plavim zastavicama. Donji rub zastavice je 1,8 m iznad visine snijega. Razmak između motki je 4–5 m, a između v. najmanje 0,75 m. Položaj v. u slalomu je vrlo različit, a prema međusobnom razmještaju i razmaku nazivaju se otvorena, poluotvorena i zatvorena v. te likovi sa dvije i više v. U veleslalomu v. su obilježena dvojnim motkama te crvenim i plavim zastavicama šir. 75 cm i vis. 50 cm. Donji rub zastavice mora biti 1 m iznad snijega. Razmak između motki jednih v. je 4–8 m, a između dvojih v. najmanje 5 m. Na sredini staza u slalomu, veleslalomu i spustu su po jedna kontrolna v. za očitavanje međuvremena. U spustu postoje samo kontrolna vrata — za muškarce su crvene boje, a za žene naizmjenično crvene i plave boje; šir. v. je 8 m. Veličina zastavica je 100 cm x 70 cm i one su učvršćene na dvije motke. Donji rub zastavice mora biti 1 m iznad snijega; 5) skijanje na vodi: oznaka na ulazu i izlazu staze za slalom (ulazna i izlazna v.); sastoje se od dvije plutace na međusobnoj udaljenosti od 2,5 m. Natjecatelj je obavezan na početku vožnje proći kroz ulazna v. i na kraju proći kroz izlazna v.

vratar, igrač ekipe u sp. igrama sa zadatkom da čuva vlastita vrata i da hvata ili odbija loptu (pločicu) upućenu na vrata od igrača ekipe u napadu. Za v. ovisno o sp. grani postoje posebna pravila (npr. u nogometu je v. dozvoljeno igranje rukom unutar kaznenog prostora, a u rukometu nogom unutar vratar-evog prostora i samo kada se lopta kreće u smjeru prema vratima) a ekipa mora na početku utakmice prijaviti koji igrač će igrati na mjestu v.; igrač koji igra na mjestu v. nosi različit dres od igrača u polju, a u mnogim sp. igrama i dodatnu zaštitnu opremu. V. postoji u bandiju, ciklobatu, gael-skom nogometu, hazeni, hokeju na koturaljkama, hokeju na ledu, hokeju na travi, hurlingu, lacrosseu, nogometu, rukometu, šintiju, vaterpolu i dr.

vratavrem prostor, linijama omeđeni dio igrališta neposredno ispred vrata u nekim ekipnim sp. igrama; ovisno o pravilima igre u v.p. može igrati samo vratar ili vratar u v.p. ima određene prednosti u igri.

Vrbanc, Božena (1950), službenica; reprezentativka u rukometu sa 39 nastupa, članica RK Lokomotiva (Zagreb), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PS 1973 članica ekipe koja je osvojila zlatnu medalju.

Vrdoljak, Stipe (1884–1974), službenik; sp. publicist; svestrani sok. prednjak, planinar, mačevalac; 1926–39 urednik lista Sokol na Jadranu (Split); suradnik planinarskih časopisa: Naše planine, Hrvatski planinar i Kamrenjak. Napisao: *Planinarsko društvo Mosor, Split 1945–1967*, Split 1968.

Vrduka, Dragutin (1896–1948), tapetar; nogometni reprezentativac sa 6 nastupa, vratar, član Prvog hrvatskog građanskog športskog kluba (Zagreb). Sudjelovao je na OI 1920 i 1924.

P. VRANEŠ

M. VRANIĆ

VREĆA ZA OPTEREĆENJE

vreća, boks: pomoćni rekvizit za trening cilindričnog oblika (vis. 80–110 cm, šir. 40–60 cm), ispunjen piljevinom, pijeskom, komadićima tkanine ili nekim drugim čvrstim, ali elastičnim materijalom. Na gornjem dijelu v. ušivene su karike za koje se pričvršćuje uža ili lanac. V. može visiti na različitim visinama, prilagođenim uzrastu bokaša. Prilikom udaranja, v. se može pridržavati. Služi za uvježbavanje pojedinačnih i serijskih udaraca, a posebno jakih udaraca (direkt, aperkat, kroše).

vreća za opterećenje, pravokutni platneni izradak s dršcima, ispunjen pijeskom ili metalnim kuglicama; služi kao dodatno opterećenje pri vježbama snage. Obično se stavlja oko pasa i na ramena iznad glave.

vreća za spavanje, dio izletničke, planinarske, alpinističke ili vojničke opreme; služi